

MARKA EVANĢĒLIJS

Tomass Šeperds (Thomas R. Shepherd)

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2024. GADA 3. CETURKSNIM

LIELĀ CĪŅA

Marka evaņģēlijā no paša sākuma lasītājs jau zina, kas ir Jēzus: Mesija, Dieva Dēls (Mk. 1:1). Tomēr aprakstītajiem cilvēkiem ir grūtības saprast, kas Viņš ir un kāda ir Viņa misija, izņemot tos, kam ir dēmoni. Tie precīzi zina, kas Viņš ir! Dēmoni atpazīst Jēzu un iznīkst Viņa vareno vārdu priekšā.

Bet Jēzus diezgan konsekventi liek viņiem šo informāciju neizpaust. Kāpēc šī pavēle kļusēt? Bībeles pētnieki gadsimtiem ilgi ir centušies rast atbildes uz šo jautājumu. Tam pat ir zinātnisks nosaukums – Mesiāniskais noslēpums. Kāpēc evaņģēlijā pausta vēlme, lai mēs kļusētu par to, kas ir Jēzus?

Ceļojumā cauri Marka evaņģēlijam kļūs skaidrs, ka šajā grāmatā atrodams ne tikai noslēpums, bet arī pārsteidzoša atklāsme. To var pamatot, saukt par atklāsmes/noslēpuma motīvu, un tas caurvij Marka evaņģēliju, lai gan beigās visa noslēpumainība tiek pārsteidzoši izbeigta, to aizstājot ar spēcīgu Jēzus atklāsmi.

Marka evaņģēliju var sadalīt divās atsevišķās daļās – pat pusēs. No 1. nodaļas līdz gandrīz 8. nodaļas beigām tiek risināts svarīgais jautājums: Kas ir Jēzus? Atbilde meklējama Viņa mācībās un brīnumos. Atkal un atkal Viņš uzvar ļauno, nes cerību apspiestajiem un māca neapgāžamās patiesības, kas skar cilvēku eksistences pašu būtību. Tas viss kļiedzošā veidā atklāj lasītājam, ka Viņš ir Mesija, Kristus, ko ebreju tauta jau sen bija gaidījusi.

Tomēr tikai grāmatas vidū kāds, kas nav dēmonu apsēsts, pareizi paziņo, kas Viņš ir, tādējādi atbildot uz grāmatas pirmās puses jautājumu par Kristus identitāti. Un šī persona ir Pēteris, kurš saka: “Tu esi Kristus” (Mk. 8:29).

Marka evaņģēlija otrā puse no Mk. 8:31 līdz grāmatas beigām atbild uz otru jautājumu: Kurp dodas Jēzus? Atbilde ir šokējoša. Viņš dodas uz krustu, kas ir visnecienīgākais un apkaunojošākais nāvessods romiešu pasaulē. Tas ir ārkārtīgi negaidīts galamērķis Mesijam, kurš, pēc Viņa sekotāju domām, uzvarēs Romu un padarīs Israēlu par spēcīgu valsti.

Sadusmotie Jēzus mācekļi nevar aptvert, ko Viņš saka. Grāmatai turpinoties, viņi arvien retāk jautā par šo sāpīgo tēmu, līdz beidzot aplūst pavisam, piedzīvojot nevēlamo patiesību.

Viss kļūst arvien drūmāks, kad Jēzus nonāk sadursmē ar reliģiskajiem vadītājiem, kuri plāno Viņa nāvi. Mācekļi, cerot uz krāšņo valstību, ir satriekti par arestu, tiesas prāvu un krustā sišanu, kas ir pretrunā viņu cerībām.

Bet tajā visā Jēzus saglabā skaidru un konsekventu vēstījumu par to, uz kuriem Viņš dodas un ko nozīmē tas, ka Viņš mirs un augšāmcelsies. Pēdējā Vakarēdiena maize un kauss aino Viņa miesu un asinis (Mk. 14:22–25), un Viņš kļūs par izpirkuma maksu daudziem (Marka 10:45).

Tas nenozīmē, ka Viņš devās uz krustu nesatricināmā mierā. Ķetžemanē Viņš cīnījās ar lēmuma pieņemšanu (Mk. 14:32–42) un pie krusta izmisumā kļiedza: “Mans Dievs, mans Dievs, kāpēc Tu mani esi atstājis?” (Mk. 15:34). Marka evaņģēlijs mums parāda tumsu, ko piedzīvoja Kristus, – mūsu pestīšanas maksu. Bet krusts nav ceļojuma beigas. Pēc Savas augšāmcelšanās Viņš plāno tikšanos ar mācekļiem Galilejā – un, kā mēs zinām, ar to sākās kristīgā draudze.

Tas ir visizcilākais stāsts, kas izstāstīts kodolīgā, straujā veidā ar nelieliem komentāriem no paša evaņģēlija rakstnieka puses. Viņš vienkārši stāsta stāstu un pēc tam ļauj vārdiem, darbiem un notikumiem runāt pašiem par sevi, atklājot patiesību par Jēzus no Nācaretes dzīvi un nāvi.

Tomass Šeperds (Thomas Shepherd, PhD, DrPH) ir vecākais Jaunās Derības pētniecības profesors Septītās dienas adventistu teoloģiskajā seminārā Endrjūsa Universitātē. Viņam kopā ar sievu Šeriju ir divi pieauguši bērni un seši mazbērni.

Ja nav norādīts citādi, Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts un 2012. gadā izdotās Bībeles teksts (norādīts kā JT).